

DEKATANSSI

Tammi 1988
48 s. 49 mk

Matti-Pekka Ratia on saanut harvinaisen tilaisuuden: sarjakuva-albumin julki suuren kirjakustantamon kautta. Dekatanssi on Tammen ensimmäinen kotimainen albumi. Vastaavaan eivät muut isot kustantamot uskaltaneet vuosikausiin lukuunottamatta WSOY:tä, joka julkaisi Pystysen Kadekismuksen kaksi vuotta sitten.

Ratian tarina kertoo Kakesta, joka tutustuu Birgitteen. Birgitten veli elää kasvin elämää äitinsä kellarin kätkemänä. Elämään pettyneenä hän on sulkeutunut autistiseen tilaan. Birgitte toivoo Kaken pystyvän auttamaan veljensä takaisin todellisuuteen.

Idea muistuttaa läheisesti Pirsigin kirjaa Zen ja moottoripyörän kunnossapito. Voisi melkein puhua lainasta.

Verrattuna Ratian Kemissä palkittuihin Levottomat nuket -sarjoihin Dekatanssi toimii huonosti. Molemmat kertovat noin kaksikymppisten nuorten maailmasta. Levottomien nukkien parasta antia ovat uskottavat henkilöt ja realistiset tarinat. Dekatanssin hahmot ovat jääneet yksilöteiksi ja tarinaan on tullut iso annos suomalaiskansallista ahistusta. Ennenkään Ratia ei kertonut ongelmattomista ihmisistä, mutta heidän pulmansa olivat arkipäiväisiä nuoruuden kasvukipuja ja tekivät hahmoista uskottavia. Dekatanssissa vaikeudet käyvät voittamattomuudessaan melodramaattisiksi.

Tarinan uskottavuutta ei myöskään lisää se, että Ratia on ympännyt mukaan täysin irrallisen sivujuonen Koistisesta, jo-

ka hankkii itselleen välitystoimiston avulla vaimon itämailta. Juttu ei liity mitenkään päätarinaan ja on sitä paitsi surrealistisene vivahteineen aivan toisella aaltopituudella. Idea sinänsä on käyttökelpoinen, jopa parempi kuin varsinainen tarina, mutta väärässä paikassa. Siitä olisi kannattanut tehdä oma kokonaisuutensa.

Ratia piirtää realistisella perustyyliillä, joka yleensä sopii hyvin hänen sarjoihinsa. Hänen taitonsa eivät kuitenkaan ole vielä tarpeeksi korkealla näin vaatimaan tekniikkaan. Tulos on kovin epätasainen. Parhaat ruudut ovat erittäin hyviä, mutta varsinkin ihmisasvoissa jälki horjahtelee. Henkilöitä on vaikea tunnistaa, kun piirteet eivät tahdo pysyä samannäköisinä.

Ratia hallitsee sarjakuvakerronnan hyvin. Takautumat ja unet toimivat mukavasti ja tarina kulkee kuvien kautta persoonallisesti. Ratia on niitä harvoja suomalaisia, jotka ovat oivaltaneet leikkauksen tärkeyden sarjakuvassa. Siirtymällä harkitusti ajasta toiseen peräkkäisissä kuvissa saa aikaan mielenkiintoisia efektejä. Vain harvoim Ratian töissä on kikkailun makua. Yleensä kerronnan tehokeinot ovat hyvin perusteltuja.

Puutteineenkin Dekatanssi on lupaava työ. Jos ei muuten, niin lupaa se suurten kustantamoiden kiinnostusta kotimaiseen sarjakuvaan. Ja kunhan Ratia palaa itselleen läheisempiin aiheisiin ja hankkii lisää piirustusvarmuutta, voivat hänen lupauksensa alkaa lunastua. Aikaisempien töiden optimistisemmän hengen soisi taas löytyvän. Ei kai 22-vuotiaan taiteilijan maailmankuva voi olla niin synkkä kuin Dekatanssin kyynisyys antaa ymmärtää?

Harri Römppöti

